

Identifikaci jednání Huga Salma za okupace nelze přičítat současným badatelům

My všichni, kdož jsme se podíleli na bádání o kauze Salm, jsme vycházeli z dokumentace uložené v archivech, z terénních nálezů fotografií a z pamětnického a svědeckého podání. Tak například přihláška k německému a k III. říši Fragebogen Huga Salma a manželky a dcer Idy a Elisabeth je uložena v Národním archivu v Praze a kopie v mnoha dalších archivech, např. Mor. zem. archivu, a v Archivu bezpečnostních složek ministerstva vnitra. Tam jsou též kopie členských registračních karet NSKRB a BDO Huga Salma a karta BDO jeho paní. Dále jsou tam registrační seznamy NSRKB, kde je zapsán Hugo Salm, v několika provedeních (MZA Brno).

Jedny z nejdůležitějších dokumentů kauzy – Vyjádření – protokol 5 komisařů bezpečnostní komise MNV Rájec a I. protokolní kniha města Rájce 1927–1946 popisují chování Huga Salma a jeho rodiny za protektorátu, určují jeho členství v německých organizacích NSRKB, BDO a DAF, definují datum podání přihlášky do NSRKB 15. 11. 1939 a členství ve jmenovaných organizacích s daty počátku členství.

Dále komisaři MNV potvrzují svými podpisy příjem dávek Reichshilfe, jeho příspěvek (dar) na Winterhilfe v hodnotě 40 000 korun protektorátních. Dále komisaři uvádějí, že Hugo Salm sám napsal, že přijímal z říšské správy až 200 000 korun příjmu, a uvádějí rovněž, že rodina netrpěla nouzí, že všechna literatura v domácnosti byla německá, že oběd připravovaly ženy ve společnosti komorníka. Dále to, že užíval všech výhod Reichshilfe. Dále že Hugo Salm držel prapor válečných rakouských veteránů v zámku Rájec. Tento prapor podle komisařů právník Salma Krippner starší vydával za prapor čs. veteránů! Dále uvádějí, že platil příspěvky německým organizacím (a to ve vložené větě, vztahující se ke všem spolkům, nikoli jen k BDO, jak se nesprávně interpretuje!).

Komisaři v protokolu uvádějí, že Hugo Salm byl fotografován ve fotoalbu NSRKB nalezeném u místního vedoucího NSDAP Blockleitera Tugemanna. Zde podle komisařů byly fotografie mnoha nacistů z Rájce a okolí. Fotoalbum značné sběratelské hodnoty bylo nejdříve vystaveno na stanici SNB – viz I. protokolní kniha, jež toto uvádí – a poté bylo ukradeno, stejně jako byl ukraden prapor válečných veteránů ze zámku. Hodnota ukradených věcí se odhaduje na cca půl milionu korun sběratelské ceny.

(Tugeman byl Salmův vrchní účetní a stranicky mu byl podřízen správce velkostatku nacista Weselka. Tugemann byl pozvaný účastník svatby Schoellerů na zámku Rájec, což dokazuje pozvánka, jejíž kopii vlastní archiv MV.) Dále komisaři uvádějí, že děti Salmovy chodily do německé školy, že dcera Ida se provdala za důstojníka wehrmachtu von Schoellera roku 1944. Pak uvádějí, že děti Huga Salma, Marie Elisabeth a Hugo Maria, byly členy HJ. Rovněž uvádějí, že jejich matka dostala v letech 1940-41 Mutterkreuz, za 4 děti.

Tudíž výroky všech těchto skutečností nelze přičítat současným badatelům jako jejich vlastní konstatování, nýbrž musejí být brány jako citace dobového pramene o těchto skutečnostech. Dále konstatování komisaře Rakovského, že Salm se choval k české věci nevšímavě a odmítavě a že byl členem německých organizací, které zapisuje I. protokolní kniha, nemůže být bráno jako vlastní výrok kteréhokoli současného badatele, nýbrž pouze jen jako citace těchto zapsaných skutečností.

Tudíž zásadní skutečnosti vyslovené a zapsané komisaři v Rájci roku 1945 nemohou být přičítány jako vymyšlené soudobými badateli. Totéž platí o nálezech registračních karet a registrů členů německých organizací.

Nikdo nemůže přičítat výroky o těchto skutečnostech badatelům samotným, nýbrž musí je brát jako

citace, případně parafráze těchto zapsaných skutečností.

Fotografie rájecké svatby Schoellerů, dokládající příslušníka wehrmachtu von Schoellera, Tugemanna, Kabelku, Dubskyho a další účastníky svatby, pocházejí z terénních nálezů v Rájci a jsou darovaným majetkem autora této stati. Nepocházejí ani z archivu rodiny Salmů, ani z jiných zdrojů.

Svědectví zapsaných svědků, jako byl pan předseda MNV Musil z Rájce, poslední komisař p. Plhoň z Rájce, svědkové o lékaři Kyzlinkovi, svědek M. Ševčík, byla notářsky vidimována nebo ověřena na matrice v Rájci.

Nikdo nemůže tvrdit, že práce současných badatelů v kauze Salm jsou vymyšlené konstrukce nebo výroky vytvořené fantazií badatelů. Jsou to odkazy nebo citace skutečností zapsaných vyšetřovateli pověřenými státem či orgánem státu, jako byli komisaři z Rájce nebo vyšetřovatelé ministerstva vnitra v případě nálezů ze Salmovy šamotové továrny nebo ze Salmovy elektrárny. Taková je skutečnost.

Dr. Jiří Jaroš Nickelli, ČSBS Boskovice